

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Forslag til Rådets afgørelse om oprettelse af regionale rådgivende råd som led i den fælles fiskeripolitik«

(KOM(2003) 607 endelig – 2003/0238 (CNS)).

(2004/C 110/18)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 16. december 2003 under henvisning til EF-traktatens artikel 37 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

EØSU's præsidium henviste den 27. januar 2004 det forberedende arbejde til Den Faglige Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø.

På grund af sagens hastende karakter blev Eduardo Manuel Chagas på den 406. plenarforsamling, den 25.-26. februar 2004 (mødet den 26. februar) udnævnt til hovedordfører. Forsamlingen vedtog følgende udtalelse med 76 stemmer for og 2 stemmer imod:

1. Kommissionens forslag

1.1 Rådets forordning 2371/2002 indeholder bestemmelser om oprettelse af regionale rådgivende råd (RRR) for at styrke dialogen i EU's fiskerisektor ved i højere grad at inddrage de berørte parter i beslutningsprocessen omkring den fælles fiskeripolitik.

1.2 Det foreliggende forslag fra Kommissionen skal fremme en afbalanceret og ensartet tilgang, og det fastlægger således nogle fælles rammer for de kommende RRR, hvad angår deres oprettelse, sammensætning, struktur, funktion og finansiering.

1.3 Kommissionen foreslår at oprette seks RRR, som skal dække fem havområder (Østersøen, Nordsøen, Middelhavet, nordvestlige farvande og sydvestlige farvande) samt de pelagiske bestande.

1.4 Det er fiskerne og andre berørte parter, der skal tage initiativ til oprettelse af RRR, gennem indgivelse af en ansøgning herom til den pågældende medlemsstat og til Kommissionen. RRR får en generalforsamling, som udpeger en bestyrelse på mellem 12 og 18 medlemmer (sidstnævnte tal er i den danske version af forslaget sat til »femten« mod »18« i den engelske, portugisiske og franske). I begge organer skal to tredjedele af medlemmerne være repræsentanter for fiskerisektoren, og resten skal være repræsentanter for andre interessegrupper, som den fælles fiskeripolitik berører. Som observatører kan indbydes videnskabsfolk, repræsentanter for andre medlemsstater, der ikke er omfattet af det pågældende RRR, repræsentanter for tredjelande, som har interesser i området, eller repræsentanter for Det Rådgivende Udvalg for Fiskeri og Akvakultur. Repræsentanter for nationale administrationer vil også kunne deltage som observatører.

1.5 Kommissionen yder endvidere en igangsætningsstøtte til RRR i de første tre år samt støtte til tolkning på møderne og oversættelse af dokumenter.

2. Generelle bemærkninger

2.1 EØSU har gentagne gange peget på, at de vigtigste berørte parter – redere og arbejdstagere – nødvendigvis må inddrages i fastlæggelsen og gennemførelsen af EU's fiskeripolitik

og de konkrete foranstaltninger. Da EU's fiskerisektor i vid udstrækning består af små virksomheder og generelt har en ringe organisationsgrad, er det af afgørende betydning at inddrage aktørerne i alle faser af beslutningsprocessen for at sikre på den ene side en bedre forståelse af behovet for de foranstaltninger, der skal træffes, og på den anden side en bedre tilpasning af foranstaltningerne ikke kun til bestandenes tilstand, men også til de berørte samfunds socioøkonomiske situation.

2.2 I grønbogen om den fælles fiskeripolitik fremtid⁽¹⁾ erkendte Kommissionen, hvor vigtigt det er at skabe nye strukturer for inddragelse af de berørte parter i den fase, der går forud for beslutningstagningen som led i den fælles fiskeripolitik. Ved den lejlighed udtrykte EØSU⁽²⁾ tilfredshed med Kommissionens ønske om i højere grad at inddrage alle berørte parter i debatten og give sektoren del i ansvaret for beslutningerne og forvaltningen på lokalt plan.

2.3 Også i udtalelsen⁽³⁾ om Kommissionens meddelelse om reformen af den fælles fiskeripolitik («Vejviser») støttede EØSU oprettelsen af RRR, om end det påpegede, at dette ikke måtte gå ud over den fælles fiskeripolitik og udvande dens grundlæggende principper ved at henlægge debatten til det regionale plan. Det er også vigtigt, at en repræsentant for Det Rådgivende Udvalg for Fiskeri og Akvakultur kan deltage i RRR's møder (artikel 6.4), og at hvert RRR skal forelægge Kommissionen, medlemsstaterne og Det Rådgivende Udvalg for Fiskeri og Akvakultur en årlig rapport om sine aktiviteter (artikel 10, stk. 1).

2.4 For at sikre, at RRR's medlemmer er tilstrækkeligt repræsentative for de forskellige interesser i de berørte lande, må et stort antal organisationer nødvendigvis deltage. Men da det er medlemsstaterne, som udpeger generalforsamlingens medlemmer, kan der opstå uklarhed og strid om, hvorvidt de udpegede virkelig er repræsentative. Da det foreslås, at generalforsamlingen skal mødes én gang om året, bør man sørge for en så bred deltagelse som muligt af repræsentanter for alle organisationer med en anerkendt repræsentativitet og interesser i det pågældende RRR.

⁽¹⁾ KOM(2001) 135.

⁽²⁾ Udtalelse, offentliggjort i EFT C 36 af 8.2.2002.

⁽³⁾ Udtalelse, offentliggjort i EFT C 85 af 8.4.2003.

2.5 EØSU støtter muligheden for, at organisationer på nationalt og EU-plan kan foreslå medlemmer til de berørte medlemsstater (artikel 5, stk. 2). Det vil dog være nødvendigt i god tid at underrette ikke kun de nationale organisationer, men også de europæiske organisationer om et initiativ til oprettelse af et RRR. Man kunne med fordel trække mere på Det Rådgivende Udvalg for Fiskeri og Akvakultur, som kunne anmode de europæiske organisationer om at udpege deres respektive repræsentanter samt centralisere og behandle de modtagne svar.

2.6 Da det er bestyrelsen, som skal lede RRR's arbejde og vedtage henstillinger og forslag, giver Kommissionens forslag efter EØSU's mening ikke sikkerhed for en legitim repræsentativitet. Ved kun at forlange, at bestyrelsen skal omfatte mindst én repræsentant for fangstsektoren i hver medlemsstat, vil der være risiko for, at arbejdstagernes repræsentanter systematisk udelukkes.

2.6.1 På det seneste har der været flere tilfælde, hvor der ikke har været fagforeningsfolk blandt de repræsentanter, som medlemsstaterne har udpeget til at deltage i møder om spørgsmål vedrørende den fælles fiskeripolitik. Når sigtet er at inddrage fiskerne, bør dette efter EØSU's mening også gælde redere og ansatte fiskere, for det er dem, der skal føre de vedtagne foranstaltninger ud i livet. EØSU går således ind for, at det i forordningen udtrykkeligt fastsættes, at både rederier og ansatte fiskere skal være repræsenteret.

2.7 Det forekommer at være ude af proportioner, at en tredjedel af pladserne skal tildeles repræsentanter for »de øvrige interessegrupper«. Nok må det sikres, at disse interesser er repræsenteret i RRR, da de i sagens natur vil anlægge en anden synsvinkel i deres bidrag, men RRR's udtalelser skal først og fremmest være et kompromis mellem de forskellige nationale interesser, der står på spil. 20 % af pladserne i såvel generalforsamlingen som bestyrelsen ville være en mere passende repræsentation for denne gruppe.

2.8 Skønt det i forordning 2371/2002, artikel 32, fastsættes, at RRR skal dække havområder, der hører ind under mindst to medlemsstater, foreslår EØSU i betragtning af den store EU-flåde, som driver fiskeri i farvande uden for EU, at der oprettes et RRR for »regioner med fiskeriinteresser i tredjelandsfarvande«, som kan repræsentere parter med interesser i disse områder. EØSU finder det vigtigt, at RRR også kommer til at omfatte rederiers og ansatte fiskeres repræsentative organisationer fra involverede tredjelande.

3. Særlige bemærkninger

3.1 Artikel 2 - Oprettelse af RRR

3.1.1 Som nævnt ovenfor bør der tilføjes et litra g) om oprettelse af et syvende RRR for »regioner med interesser i tredjelandsfarvande«.

3.2 Artikel 4 - Strukturer

3.2.1 Da bestyrelsen nødvendigvis må have et begrænset medlemstal, bør den også have begrænsede beføjelser. Navnlige

bør dens henstillinger og forslag behandles af generalforsamlingen.

3.2.2 Den portugisiske sprogudgave af Kommissionens forslag vakler til forskel fra andre versioner mellem betegnelsen »regional forsamling« og »generalforsamling«. Det korrekte må være sidstnævnte, og teksten bør derfor rettes.

3.3 Artikel 5 - Medlemskab

3.3.1 Udpegelsen af RRR's medlemmer bør koordineres af Det Rådgivende Udvalg for Fiskeri og Akvakultur i samarbejde med de europæiske organisationer, der har sæde i det.

3.3.2 Den andel af pladserne, der tildeles fiskerisektorens repræsentanter, bør tages op til revision som nævnt i punkt 2.7 ovenfor.

3.3.3 Det bør sikres, at bestyrelsen kommer til at omfatte mindst én repræsentant for ansatte fiskere fra hver medlemsstat.

3.3.4 I den danske (og portugisiske) version af forslaget anføres det i stk. 2, at »Generalforsamlingens medlemmer udpeges efter fælles aftale mellem de berørte medlemsstater« (»Os membros da assembleia geral serão nomeados por comum acordo entre os Estados-Membros interessados«). Den engelske version har samme formulering. Efter EØSU's mening er formuleringen i den franske version dog bedre: »Les membres de l'assemblée générale sont nommés d'un commun accord par les États membres concernés«. Det vil ikke være rimeligt, hvis andre medlemsstater skal udtale sig om personer, som en bestemt medlemsstat har udpeget.

3.4 Artikel 6 - Deltagelse

3.4.1 Observatører bør have taleret, selvom de ikke har stemmeret.

3.4.2 Offentlighedens adgang til møderne bør være fakultativ, og det pågældende organ bør selv kunne afgøre, om møderne skal være offentlige eller ej.

3.5 Artikel 7 - Funktion

3.5.1 Selvom EØSU støtter, at formanden udpeges med konsensus, bør det nedfældes, at han skal udgå fra fangstsektoren.

3.6 Artikel 9 - Finansiering

3.6.1 Det er ikke klart, hvorledes et tværnationalt organ som RRR, skal kunne opnå status som juridisk person. Kommissionen må afklare dette spørgsmål.

3.6.2 EØSU støtter Kommissionens hensigt om via årlige »aftaler« at bidrage til finansieringen af tolknings- og oversættelsesudgifterne. Thi kun hvis alle parter får mulighed for at tilkendegive meninger på deres eget sprog og kun hvis alle dokumenter oversættes i tide til de anvendte sprog, vil RRR's medlemmer kunne deltage på lige vilkår.

4. Konklusioner

4.1 EØSU noterer sig det foreliggende forslag fra Kommissionen, som skal fremme en afbalanceret og ensartet tilgang, og det fastlægger således nogle fælles rammer for de kommende RRR, hvad angår deres oprettelse, sammensætning, struktur, funktion og finansiering.

4.2 Efter EØSU's mening sikrer forslaget dog ikke, at de vigtigste aktører i EU's fangstsektor - især redere og ansatte fiskere - er passende repræsenteret i RRR. Dette kunne opnås ved i højere grad at inddrage Det Rådgivende Udvalg for Fiskeri

og Akvakultur og de heri repræsenterede europæiske organisationer i udpegelsen af RRR's medlemmer.

4.3 EØSU mener endvidere, at de såkaldte »øvrige interessegrupper« har for stor vægt i RRR's sammensætning, og foreslår, at deres andel af det samlede medlemstal fastsættes til 20 %.

4.4 Det foreslås endvidere, at der oprettes et RRR for »regioner med interesser i tredjelandsfarvande«, som berører en stor del af EU's fiskerflåde.

Bruxelles, den 26. februar 2004

Roger BRIESCH

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
